

Regeling van de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur van 20 oktober 2025, nr. WJZ/97111418, tot wijziging van de Uitvoeringsregeling zeevisserij in verband met nieuwe regels voor het volgsysteem voor vissersvaartuigen

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,

Gelet op:

- Artikel 9 van Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad van 20 november 2009 tot vaststelling van een controleregeling van de Unie die de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid moet garanderen, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 847/96, (EG) nr. 2371/2002, (EG) nr. 811/2004, (EG) nr. 768/2005, (EG) nr. 2115/2005, (EG) nr. 2166/2005, (EG) nr. 388/2006, (EG) nr. 509/2007, (EG) nr. 676/2007, (EG) nr. 1098/2007, (EG) nr. 1300/2008, (EG) nr. 1342/2008 en tot intrekking van Verordeningen (EEG) nr. 2847/93, (EG) nr. 1627/94 en (EG) nr. 1966/2006; en
- artikel 3, eerste lid, onderdeel a, van het Reglement zee- en kustvisserij 1977;

Besluit:

ARTIKEL I

De Uitvoeringsregeling zeevisserij wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 102 wordt als volgt gewijzigd:

1. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
 6. Indien een contract met een provider als bedoeld in artikel 102a wordt gewijzigd of indien een nieuw contract wordt gesloten, wordt minimaal één maand voor de datum waarop het gewijzigde of nieuwe contract ingaat, een kopie van het contract aan de minister overgelegd.
2. Onder vernummering van het vierde tot en met het zesde lid tot het zesde tot en met achtste lid worden twee leden ingevoegd, luidende:
 4. Ieder vissersvaartuig met een verplichting tot het aan boord hebben van volgapparatuur als bedoeld in artikel 9 van de controleverordening beschikt over een geldig contract met een provider als bedoeld in artikel 102a. Uit het contract blijkt op welk vaartuig of welke vaartuigen het betrekking heeft.
 5. Indien een Nederlands vissersvaartuig nieuwe volgapparatuur installeert, verlaat dit vaartuig de haven niet dan nadat:
 - a. een kopie van het contract met een provider als bedoeld in artikel 102a, aan de minister is overgelegd; en
 - b. van de minister goedkeuring is ontvangen om de haven te verlaten.

B

Na artikel 102 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 102a. Providers voor volgapparatuur

Een provider voor volgapparatuur als bedoeld in artikel 9 van de controleverordening biedt slechts contracten aan nadat hij in staat is gebleken automatische communicatie met het visserijcontrolecentrum tot stand te kunnen brengen.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 april 2026, met uitzondering van artikel I, onderdeel A, onder 2, dat in werking treedt op 1 mei 2026.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 20 oktober 2025

*De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
J.F. Rummenie*

TOELICHTING

Algemeen

Aanleiding en inhoud

Sinds 1 januari 2012 geldt de Europese verplichting tot het hebben van werkende volgapparatuur (*Vessel Monitoring System*, VMS) aan boord van vissersvaartuigen gelijk aan of groter dan 12 meter. Via de volgapparatuur worden geregeld én automatisch identificatiegegevens, meest recente geografische positie, actuele snelheid en datum en tijdstip waarop voorgaande gegevens zijn bepaald, doorgegeven aan het visserijcontrolecentrum van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Vanaf 1 januari 2012 heeft de overheid de kosten voor de transmissie van de data van de volgapparatuur tussen vissersvaartuigen en het visserijcontrolecentrum van de NVWA gedragen. Met deze wijziging wordt een gelijk speelveld op de Noordzee gecreëerd tussen Nederlandse vissers en vissers van andere lidstaten. De Europese controleverordening¹ schrijft voor dat ieder vaartuig gelijk aan of groter dan 12 meter een volledig functionerend volgapparaat aan boord heeft; dit valt dus te beschouwen als een rechtstreekse plicht voor de visserijondernemer, waardoor de kosten die gemoeid zijn met de volgapparatuur nalevingskosten zijn voor de visserijondernemer.

Daarom zijn met deze wijziging van de Uitvoeringsregeling zeevisserij de verplichting tot het sluiten van een contract met een provider voor volgapparatuur en de daarmee gemoeide kosten bij de visserijondernemer neergelegd. Op deze manier ontstaat er een gelijk speelveld rond volgapparatuur op de Noordzee. Visserijondernemers moeten daardoor zowel de aanschaf- als de abonnementskosten voor hun volgapparatuur bekostigen.

Per 1 april 2026 moet elk visserijondernemer met een vissersvaartuig met een lengte gelijk aan of groter dan 12 meter die onder de volgapparatuurverplichting valt zelf een contract hebben afgesloten met een provider. Het contract moet uiterlijk per 1 mei 2026 in werking treden. Als alternatief kan ook de producentenorganisatie (PO) een contract afsluiten voor haar leden. Dit verlaagt de regeldruk op de individuele ondernemer en geeft de PO ook overzicht in wie van de leden reeds een contract heeft afgesloten en wie niet. Hiervoor is het van belang dat de PO in overleg treedt met de providers over de mogelijkheden. Een kopie van het contract moet worden overgelegd aan de NVWA. Hiermee kan de NVWA waarborgen dat de data die door de volgapparatuur worden gegenereerd, ontvangen worden in het visserijcontrolecentrum van de NVWA. Doordat de visserijondernemer zelf de kosten gaat dragen voor de datatransmissies van de volgapparatuur, zal doorvaart door gebieden waarbij een hogere frequentie van de datatransmissie (onder andere in beschermde gebieden) geldt, worden ontmoedigd. Dit komt het toezicht op deze gebieden ten goede.

Op dit moment zijn er vier providers die volgapparatuur aanbieden waarvan de data van de volgapparatuur kan worden uitgewisseld met het visserijcontrolecentrum van de NVWA. De herziene controleverordening biedt ook de mogelijkheid om volgapparatuur op basis van andere techniek dan satelliet toe te staan. Providers die dergelijke volgapparatuur aan willen bieden op de markt zullen altijd eerst met de NVWA moeten testen of de apparatuur gegevens uit kan wisselen met het visserijcontrolecentrum van de NVWA. De providers die de data van volgapparatuur kunnen uitwisselen, zullen bij wijze van service aan de vissers worden vermeld op de website van de NVWA. Visserijondernemers moeten om te voldoen aan de verplichting die met deze regeling is geïntroduceerd een contract hebben met één van die providers voor volgapparatuur die in staat zijn gebleken tot automatische gegevensuitwisseling.

Vanaf 10 januari 2026 is in de herziene controleverordening² en de daarop gebaseerde uitvoeringsverordening³ vastgelegd hoe vaak de data moet worden opgeslagen en doorgegeven aan het visserijcontrolecentrum van de NVWA.

¹ Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad van 20 november 2009 tot vaststelling van een controleregeling van de Unie die de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid moet garanderen, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 847/96, (EG) nr. 2371/2002, (EG) nr. 811/2004, (EG) nr. 768/2005, (EG) nr. 2115/2005, (EG) nr. 2166/2005, (EG) nr. 388/2006, (EG) nr. 509/2007, (EG) nr. 676/2007, (EG) nr. 1098/2007, (EG) nr. 1300/2008, (EG) nr. 1342/2008 en tot intrekking van Verordeningen (EEG) nr. 2847/93, (EG) nr. 1627/94 en (EG) nr. 1966/2006 (PbEU 2009, L 343).

² Verordening (EU) 2023/2842 van het Europees Parlement en de Raad van 22 november 2023 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad, en tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1967/2006 en (EG) nr. 1005/2008 van de Raad en Verordeningen (EU) 2016/1139, (EU) 2017/2403 en (EU) 2019/473 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft visserijcontrole.

³ Deze is nog niet gepubliceerd, maar zal voor 10 januari 2026 worden gepubliceerd en in werking treden, en Uitvoeringsverordening (EU) nr. 404/2011 van de Commissie van 8 april 2011 houdende bepalingen voor de uitvoering van Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad tot vaststelling van een communautaire controleregeling die de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid moet garanderen (PbEU 2011, L 112) intrekken.

Handhaving en uitvoering

Op 25 juli 2025 heeft de NVWA een Handhaafbaarheids-, Uitvoerings- en Fraudegevoeligheidstoets uitgebracht. De NVWA steunt de intensieve controle op de zeevisserij en de keuze om die controle niet uit publieke middelen te financieren. Wel wijst de NVWA op het belang van duidelijke communicatie naar de vissers voor de inwerkingtreding van deze regeling. Dit is onderdeel van het communicatietraject waarin zowel individuele vissers als PO's worden betrokken.

Verder wijst de NVWA op het feit dat als gevolg van de herziene controleverordening vanaf 10 januari 2028 de verplichting voor volgapparatuur ook gaat gelden voor vaartuigen kleiner dan 12 meter. Voor deze vaartuigen geldt dan ook de mogelijkheid om gebruik te maken van een mobiele applicatie in plaats van satellietapparatuur. Hoe dat er precies uit gaat zien, wordt momenteel nog door de Europese Commissie uitgewerkt. De NVWA vraagt om, als hier meer duidelijkheid over is, na te gaan of de regelgeving hierop aangepast moet worden. Hierover wordt te zijner tijd met de NVWA overlegd.

De verwachting is dat 90% van de vissers een contract zal afsluiten met de huidige provider. Als deze verwachting wordt bewaarheid, kan de NVWA het toezicht realiseren binnen de kaders van de jaarplannen voor 2025 en 2026. Mocht dit anders uitpakken, dan zal met de NVWA over de prioritering binnen het jaarplan worden overlegd.

De tekstuele opmerking van de NVWA bij de toelichting is niet overgenomen omdat deze suggesties niet overeenkomt met hetgeen in de regeling is opgenomen.

Regeldruk

Met deze wijziging zal een visserijondernemer een contract af moeten sluiten met een provider die er zorg voor draagt dat data van volgapparatuur door kunnen worden gestuurd naar het visserijcontrolecentrum van de NVWA (abonnement) en door het visserijcontrolecentrum kunnen worden uitgelezen. Aan de verplichting van het aan boord hebben van werkende en deugdelijke volgapparatuur (aanschaf) wijzigt niets.

De aanvullende handeling die een visserijondernemer in dit geval moet uitvoeren, is het afsluiten van een abonnement met één van de providers voor volgapparatuur die gegevens met het visserijcontrolecentrum van de NVWA kan uitwisselen en het overleggen van het contract aan de NVWA. Aanvullend zal de visserijondernemer de abonnementskosten ook zelf dragen. Gebaseerd op de contracten die nu lopen via de NVWA komen de abonnementskosten neer op gemiddeld € 954,- per vissersvaartuig per jaar. De exacte kosten variëren per vaartuig en worden bepaald door het type contract, specifieke vlootsegment, aantal vaarbewegingen, vaargedrag van de schipper, posities en de daarmee samenhangende frequentie van de volgapparatuursignalen (in de kustzone en in beschermde gebieden ligt de verplichte frequentie van de signalen hoger dan op open zee). De kosten kunnen per vaartuig dus lager of hoger uitvallen dan het geschatte gemiddelde. De totale abonnementskosten voor de hele vloot zijn ongeveer $300 \times € 954,- = € 286.200,-$ per jaar.

Ruim 300 vissersvaartuigen zullen per 1 april 2026 een eigen abonnement moeten hebben afgesloten. Naar verwachting zullen de meeste visserijondernemers (ca. 90% van de visserijondernemers) een contract afsluiten met hun huidige provider, omdat het abonnement samenhangt met de aan boord geïnstalleerde systemen. Het afsluiten van een abonnementscontract en het opsturen van dat contract aan de NVWA is tamelijk eenvoudig en kost waarschijnlijk niet meer dan 3 uren werk. Hierbij is gerekend met 1 uur voor de contractaanvraag, 1 uur voor het doorlezen en afsluiten van een contract, en 1 uur voor het opsturen van een kopie van het contract aan de NVWA. Op basis van standaard uurtarieven van ca. € 39,- per uur zou dat per visserijondernemer neerkomen op ca. € 117,- in totaal om een individueel abonnementscontract af te sluiten met een provider en aan de NVWA te overleggen. De eenmalige totale regeldrukkosten ten gevolge van de inwerkingtreding van deze regeling zijn € 35.100,- ($300 \times € 117,-$). Een visserijondernemer zal na afloop van de contractperiode opnieuw deze kosten moeten maken.

Wanneer de abonnementscontracten via de PO's worden afgesloten hoeft de visserijondernemer slechts het contract door te lezen en neemt de regeldruk voor de individuele visserijondernemer drastisch af (1 uur werk, ca. € 39,-).

In het geval dat een visserijondernemer nieuwe volgapparatuur aan boord installeert, zal tevens een test moeten worden uitgevoerd met de volgapparatuur aan boord van het vissersvaartuig en het visserijcontrolecentrum van de NVWA. Deze verplichting is niet nieuw, maar een voortzetting van de bestaande praktijk. Immers moet de NVWA altijd verzekerd zijn van een correcte transmissie van de data van volgapparatuur. Een dergelijke test zal circa 2 uren duren. Uitgaande van standaard uurtarie-

ven van ca. € 39,- per uur zou dat per visserijondernemer neerkomen op ca. € 78,-. Deze kosten komen bovenop de hierboven berekende kosten voor het abonnementscontract. De gemiddelde levensduur van een volgsysteem ligt rond de acht jaar. Een visserijondernemer zal na die periode deze kosten opnieuw moeten maken. De verwachting is dat elk jaar ca. 12,5% van de visserijondernemers nieuwe volgapparatuur laat installeren. De totale extra regeldrukkosten als gevolg hiervan zijn € 2.886,- (37*€ 78,-=€ 2.886) per jaar.

De regeldruk voor de providers die contracten voor volgapparatuur voor vissersvaartuigen willen aanbieden, is afhankelijk van de situatie van de provider. Voor providers die al volgapparatuur aanbieden, volgt beperkte regeldruk uit deze regeling. Zij zullen per vaartuig gedifferentieerde contracten en rekeningen moeten versturen. Hoe groot deze extra regeldruk is, hangt af van de systemen die door de providers worden gebruikt en of en, zo ja, welke rol PO's hierin spelen.

Voor providers die voor het eerst dergelijke contracten willen aanbieden, zijn er aansluitkosten op de software van het visserijcontrolecentrum. Hoe hoog die kosten zijn, is afhankelijk van de mate waarin de provider al actief is op een vergelijkbaar terrein. Dit zijn normale investeringskosten voor een bedrijf dat actief wil worden op een nieuwe markt.

Internetconsultatie

Er heeft geen internetconsultatie plaatsgevonden over deze regeling, omdat deze regeling vrij technisch is en uitvoering geeft aan Europese regelgeving en consultatie niet in betekenende mate tot een andere regeling had kunnen leiden.

Notificatie

De verplichting tot het aan boord hebben van volgapparatuur en het versturen van gegevens naar het visserijcontrolecentrum van de NVWA volgt uit de controleverordening. Dit valt daarom niet onder de Notificatierichtlijn.⁴

De bepaling dat een provider voor volgapparatuur geen contract mag aanbieden tenzij hij in staat is gebleken automatische communicatie met het visserijcontrolecentrum van de NVWA tot stand te brengen, is echter mogelijk ook een technisch voorschrift dat niet rechtstreeks volgt uit de controleverordening. Daarom is deze regeling zekerheidshalve op 4 juli 2025 genotificeerd in het kader van de Notificatierichtlijn. De notificatie heeft niet geleid tot opmerkingen.

De eisen in deze regeling zijn non-discriminatoir omdat elke provider zijn signaal kan afstemmen op de software van het visserijcontrolecentrum van de NVWA. Er zijn geen verdere eisen gesteld aan de provider, niet voor wat betreft de nationaliteit van de provider en ook geen andere eisen die neer kunnen komen op de facto discriminatie.

De eisen in deze regeling zijn noodzakelijk om het goed functioneren van het toezicht op vissersvaartuigen te verzekeren. Het goed functioneren van dit toezicht is noodzakelijk zodat Nederland kan voldoen aan de verplichtingen op grond van de controleverordening en het stimuleert duurzame visserij. Ook het voorschrift dat geen contracten mogen worden aangeboden totdat is gebleken dat automatische communicatie tot stand kan worden gebracht, is noodzakelijk om vissers te beschermen tegen providers die niet daadwerkelijk de juiste producten en diensten kunnen leveren. In dat geval zal een visser tijdelijk zijn werkzaamheden moeten staken totdat hij een nieuw contract heeft gesloten met een provider die wel automatisch kan communiceren met het visserijcontrolecentrum. Dit moet voorkomen worden.

De eisen zijn ook proportioneel. Het voorschrift is vormgegeven als een doelvoorschrift. Hoe een provider de automatische communicatie met het visserijcontrolecentrum tot stand brengt, is niet bepaald. Daarmee gaan de eisen niet verder dan noodzakelijk. Hetzelfde geldt voor de eis dat niet eerder contracten aangeboden mogen worden. Er is geen andere manier om vissers te beschermen tegen providers die niet de juiste diensten kunnen leveren.

De dwingende redenen van algemeen belang die met deze eisen worden gediend zijn de bescherming van het milieu (duurzame visserij) en de bescherming van consumenten (in dit geval vissers die een contract voor satellietvolgapparatuur moeten afsluiten).

⁴ Richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (codificatie) (PbEU 2015, L 241).

Als deze regeling is vastgesteld en gepubliceerd, zal deze ook nog worden genotificeerd onder de Dienstenrichtlijn.⁵

Inwerkingtreding en overgangsrecht

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 april 2026. Hiermee wordt aangesloten bij het kabinetsstandpunt betreffende de vaste verandermomenten. Aangezien vissers echter één maand van te voren de kopie van hun contract moeten overleggen treden de bepalingen van de regeling ten aanzien van het hebben van een van een geldig contract in werking op 1 mei 2026. Hierdoor kan de NVWA vissers die nog geen kopie van hun contract met een provider voor volgapparatuur hebben overgelegd in april 2026 hierop attenderen.

Artikelsgewijs

Artikel I

Onderdeel A

Artikel 102 van de Uitvoeringsregeling zeevisserij wordt op twee momenten gewijzigd: eerst wordt een nieuw zesde lid toegevoegd en een maand later worden twee leden ingevoegd.

Onder 1

In het nieuw toegevoegde zesde lid is de nieuwe verplichting opgenomen dat bij wijzigingen in het contract met de provider of het ingaan van een nieuw contract een kopie daarvan door de visserijondernemer moet worden overgelegd aan de NVWA. Hiermee kan de NVWA steeds nagaan of voor elk vissersvaartuig een lopend contract is afgesloten voor de signalen van de volgapparatuur. Deze bepaling geldt ook voor de contracten die de visserijondernemers begin 2026 moeten afsluiten. De kopie moet aan de NVWA worden overgelegd minimaal één maand voordat het nieuwe of gewijzigde contract ingaat. Dit geeft de NVWA de tijd om de wijzigingen te verwerken.

Onder 2

In artikel 102 zijn een nieuw vierde en vijfde lid ingevoegd. Toen de NVWA zelf de contracten met de providers van de volgsystemen beheerde, werden de in deze leden genoemde punten rechtstreeks met de providers geregeld. Nu de NVWA niet langer deze contracten beheert, is het noodzakelijk in de Uitvoeringsregeling zeevisserij op te nemen dat de visserijondernemer hiervoor verantwoordelijk is.

In het vierde lid is de hoofdverplichting opgenomen. Een visserijondernemer moet een contract afsluiten met een provider voor volgapparatuur. De provider moet in staat zijn gebleken om automatische communicatie met het visserijcontrolecentrum van de NVWA tot stand te brengen. Dit volgt uit de verwijzing naar artikel 102a. De visserijondernemer dient een kopie contract van het contract met de provider over te leggen aan de minister. In de praktijk zal dit de NVWA zijn. Hiermee kan de NVWA vaststellen dat er in principe werkende volgapparatuur aanwezig is. Uit het contract moet blijken op welk vaartuig of welke vaartuigen het betrekking heeft. Omdat een contract op meerdere vaartuigen betrekking kan hebben, bijvoorbeeld als een PO het contract sluit, is het niet voldoende als bijvoorbeeld alleen de kapitein of eigenaar wordt vermeld. Het niet (tijdig) overleggen van een kopie van het contract is een overtreding waartegen strafrechtelijk of bestuursrechtelijk kan worden opgetreden. Als de volgapparatuur niet meer werkt, mag het vaartuig conform Europese regelgeving onder de controleverordening de haven niet meer verlaten.

Het vijfde lid gaat vervolgens om de situatie dat een visserijondernemer aan boord van een vaartuig nieuwe volgapparatuur installeert dan wel laat installeren. Ook in dat geval dient een visser een kopie van het contract met een provider aan de minister te overleggen. Daarnaast moet bij het installeren van een nieuw satellietvolgsysteem eerst een uitgebreide test worden uitgevoerd met het visserijcontrolecentrum van de NVWA. Hierbij wordt gekeken of alle signalen automatisch worden uitgelezen in het visserijcontrolecentrum van de NVWA en wordt het unieke signaal van het satellietvolgsysteem gekoppeld aan het betrokken vissersvaartuig. Een vissersvaartuig met nieuwe volgapparatuur mag de haven niet verlaten totdat de test van de nieuwe volgapparatuur volledig is geslaagd en goedkeuring van de minister (de facto de NVWA) is gekregen dat het vaartuig de haven mag verlaten.

⁵ Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt (PbEU 2006, L 376).

Onderdeel B

In dit onderdeel is artikel 102a ingevoegd in de Uitvoeringsregeling zeevisserij. Dit artikel betreft de providers voor volgsystemen. Hiervoor geldt hetzelfde als voor de wijzigingen in artikel 102: nu de NVWA de contracten met de providers voor volgsystemen niet langer beheert, is het noodzakelijk een publiekrechtelijke regeling te treffen om ervoor te zorgen dat via de providers de data door de volgapparatuur aan de NVWA kunnen worden doorgegeven.

Providers voor volgapparatuur zijn ervoor verantwoordelijk dat de signalen van een volgsysteem automatisch kunnen worden uitgelezen door het visserijcontrolecentrum van de NVWA. Dit vraagt dat de software van de provider wordt afgestemd op de software van het visserijcontrolecentrum van de NVWA. Gelet op de algemene beginselen van behoorlijk bestuur zal de NVWA haar medewerking verlenen aan een provider die actief wil worden op de markt voor volgapparatuur. Dit kan onder andere gebeuren door toegang te geven tot het communicatieprotocol van de software van het visserijcontrolecentrum.

Een provider voor volgapparatuur mag geen contracten hiervoor aanbieden, tenzij hij in staat is gebleken automatische communicatie met het visserijcontrolecentrum van de NVWA tot stand te kunnen brengen. Dit verbod is opgenomen om visserijondernemers te beschermen tegen providers die geen data van volgapparatuur kunnen doorgeven aan het visserijcontrolecentrum van de NVWA. Daardoor zou de visserijondernemer niet aan zijn verplichtingen kunnen voldoen. De NVWA zal bij wijze van service op de website de providers vermelden van wie bij hen bekend is dat zij automatische communicatie met het visserijcontrolecentrum tot stand kunnen brengen.

*De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
J.F. Rummenie*